Woensdag 30 Januari 1946 · DAGBLAD · 63 ste Jaargang No. 4723

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog tel. 1558; Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Conscientiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad: tel. 38.

Trygve Lie wordt Secretaris-Generaal

Gouin stippelt streng program voor Fanrijk uit

Harry Hopkins overleden.

SECRETARIS-GENERAAL BENOEMD.

Trygve Lie, Minister van Buitenlandse Zaken van Noorwegen is door de Veiligheidsraad benoemd tot Secretaris-Generaal van de Organisatie der Verenigde Landen.

Hij zal de macht hebben de aandacht van de Veiligheidsraad te vragen voor elke toestand in de wereld, welke de vrede en veiligheid bedreigt.

Door de benoeming van Lie is er nog slechts een groot vraagstuk in verband met de organisatie die door de Verenigde Landen moet worden opgelost: de keuze van een plek in de Verenigde Staten om er de zetel van de wereldorganisatie te vestigen.

De Veiligheidsraad kwam in het geheim bijeen voor een vergadering, welke slechts een half uur duurde. Daarbij werd Lie unaniem gekozen in een geheime stemming (Londen, (AP) 29.1).

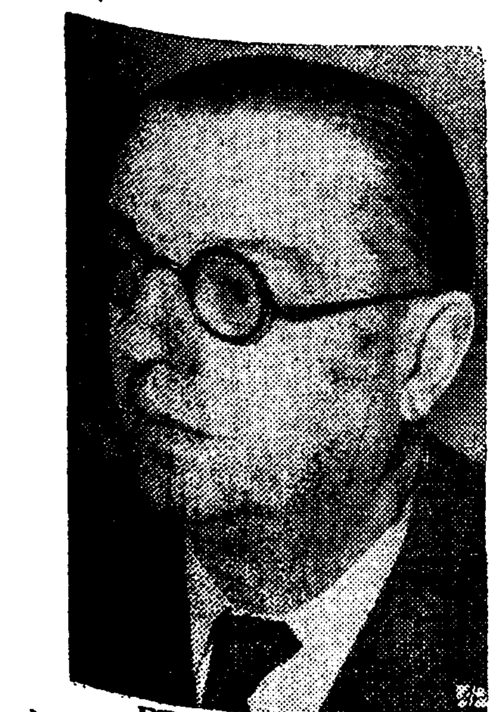
LIE ZAL BENOEMING AANVAARDEN.

Het Secretariaat der Verenigde Landen maakte bekend, dat Trygve Lie zijn benoeming tot Secretaris-Generaal zal aanvaarden. Lie bevindt zich thans in Oslo voor besprekingen met zijn regering, doch wordt later op de dag in Londen terugverwacht. (Londen, (AP) 30.1).

GOUIN OVER ZIJN PLANNEN.

Felix Gouin heeft aan de wetgevende vergadering medegedeeld, dat zijn buitenlandse politiek een „driemogendheden-accoord tussen Rusland, Engeland en Frankrijk" beoogt. In zijn rede bij de officiële aanvaarding van het Presidentschap zette de President ook een uitgebreid nationalisatie-program uiteen, dat voorziet in de overneming van handelszaken, een deel van de koopvaardijvloot, mijnen, verzekeringsmaatschappijen en de electriciteits- en gasvoorziening.

Gouin sprak zich uit voor nauwere betrekkingen met de Verenigde Staten en voegde daaraan toe: „Wij zullen onze samenwerking met de Geallieerden en vrienden voortzetten met Tsjechoslowakije, Belgie, Noorwegen, Nederland, Luxemburg, Italië, de staten van Midden- en Oost-Europa, Zuid-Amerika en ook zijn wij het nieuwe China niet vergeten dat onze bondgenoot was in de oorlog die pas ten einde is".

FELIX GOUIN

Het uitzicht is niet rooskleurig.

De woorden van zijn voorganger De Gaulle herhalend zeide hij te hopen Spanje eens te zullen zien in de Organisatie der Verenigde Landen, doch eerst zou Spanje de weg naar de democratie moeten inslaan.

Gouin zeide, dat Frankrijk bescherming en asyl zal blijven bieden aan de gevluchte Spaanse republikeinen en overleg plegen met de Verenigde Staten en Groot Britannië teneinde gezamenlijk de betrekkingen met Spanje te bespreken.

Gouin deelde aan het Franse volk mede, dat de volgende oogst het moeilijk zal maken om het huidige broodrantsoen te handhaven. De vleesvoorraad zal ook niet onmiddellijk groter worden en er is geen verlichting in zicht met betrekking tot het aardappelen-tekort. Hij noemde Frankrijks financiële toestand ernstig.

Gouin zeide, dat de regeringsuitgaven in 1945 532 milliard francs bedroegen, waarvan slechts 37% gedekt is door de normale bronnen van inkomsten. De schatkist ziet in 1946 een deficit tegemoet van 309 milliard francs, dat nog moeilijker te dekken zal zijn.

De plaatsing van regeringsbons zal steeds moeilijker zijn als gevolg van de neiging om steeds meer afzonderlijke beleggingen te doen.

Gouin zeide, dat zijn regering onmiddellijk grote reducties in de burgerlijke en militaire uitgaven zal doen, waarbij de salarissen bevroren worden en prijs-stijgingen worden tegengegaan; tevens zullen de nationalisatie-maatregelen met spoed worden voortgezet. Hij vroeg om een spoedige stemming over het wetsontwerp voor de nationalisatie van de electriciteits- en gasbedrijven, van zekere grote zakenbanken, van zekere verzekerings- en mijnbouwmaatschappijen, en gedeeltelijk nationalisatie van de koopvaardijvloot, alsook het rivier- en kanaalverkeer...

De President beloofde strenge straffen voor zwarte-markt-handelaren. Hij zeide dat Frankrijks productie zal worden herzien met het doel goedkopere in massa geproduceerde goederen en een groter verbruik te verkrijgen. De productie van luxe-artikelen zal worden aangemoedigd, doch uitsluitend voor exportbenodigdheden".

Gouin zeide, dat Frankrijk in een geest van internationale samenwerking zal aandringen op uitvoering van zijn program voor Duitsland en de internationalisatie van het Ruhrgebied en tegen het herstel van een gecentraliseerd Duitsland (Parijs, (AP) 29.1).

CRITIEK OP DE GAULLE'S AFTREDEN.

In het debat, dat voorafging aan de goedkeuring van de nieuwe Franse regering, leverde de socialistische leider Daniel Mayer critiek op De Gaulle's plotselinge aftreden als „onbegrijpelijk". Hij zeide, dat er geen moeilijkheden zijn geweest tussen de drie grote partijen „en al hadden wij verschillende botsingen met hem dan rechtvaardigt dat zijn vertrek nog niet".

De communistische afgevaardigde Jacques Duclos zeide, dat De Gaulle een „zware erfenis" heeft gelaten voor de nieuwe regering. Hierop antwoordde Maurice Schuman, leider van de M.R.P., dat „De Generaal blijft in onze ogen de grootste Fransman". Duclos antwoordde, dat hij critiek oefende op de vorige regering doch aan De Gaulle persoonlijk hulde wilde brengen. (Parijs, (AP) 29.1).

RAPPORT VAN MCNARNEY.

Generaal Joseph McNarney, de Noordamerikaanse opperbevelhebber in Duitsland, zeide in zijn maandelijks rapport over December, dat de Duitsers meer openlijk critiek beginnen te oefenen op de Geallieerde bezettingspolitiek, doch dat hun gedrag tot nu toe veel beter is dan verwacht werd, misschien als gevolg van de buitengewoon zachte winter. Het probleem van de ontheemde personen is evenwel zo acuut geworden, dat de Generaal aandrong op een internationaal optreden om de meer dan een kwart millioen personen, die statenloos zijn of niet in staat zijn naar hun woningen terug te keren van de Noordamerikanen over te nemen.

De meeste Duitse critiek — aldus McNarney — vindt zijn oorsprong in het algemeen gevoelen van zelfbeklag van de Duitsers, die de onredelijke verwachting koesteren, dat de Geallieerden voor hen moeten zorgen.

De buitengewoon zachte winter heeft de Geallieerde autoriteiten in staat gesteld epidemieën te beheersen, doch de voorraden aan levensmiddelen blijven schaars.

Het rapport gaf toe, dat de Noordamerikanen moeite hebben teneinde de afgezette nazies te vervangen. Minder dan één procent van de Duitsers die aan een onderzoek onderworpen werden in de Noordamerikaanse zone was definitief gewikkeld in anti-nazie activiteiten. Niettemin is de eerste phase van de denazificatie voltooid. Meer dan 4000 fabrieken werkten tegen het einde van het jaar in de Noordamerikaanse zone, doch de productie bedraagt slechts 10 of 12 procent van de huidige capaciteit. 53% Van de fabrieken produceert consumptiegoederen. Het verkeer vormt nog de grootste belemmering, vooral voor de distributie van kolen. Het rapport toonde, dat de productie van steenkool in Duitsland ongeveer 4.800.000 ton per maand bedroeg gedurende het laatste kwartaal. Dit is slechts 42% van het gemiddelde van 1938. De binnenlandse schuld van Duitsland bedraagt 390 milliard Rijksmark. De Rijksmark is ongeveer 10 dollarcenten waard volgens de huidige door het militair gezag vastgestelde koers (Berlijn, (AP) 29.1).

De Noordamerikaanse Secretaris van Arbeid Lewis B. Schwellenbach (in het midden gezeten) bereidt een conferentie voor tussen werkgevers en werknemers teneinde een einde te maken aan de staking in de vleesinmaakindustrie, welke Zaterdag jl. door de regering in beslag werd genomen. Edgar L. Warren (gezeten, links) is de voornaamste bemiddelaar. Edwin E. Witte (gezeten, rechts) is voorzitter van de nieuwe commissie om feiten te zoeken. John W. Gibson (staande) is tweede Assistent Secretaris van Arbeid.

TOCH EEN GEHEIME OVEREENKOMST TE JALTA

Byrnes maakte bekend, dat te Jalta een geheime overeenkomst werd gesloten [illegible] Verenigde Staten Ruslands aanspraken op de Koerilen zouden steunen. Deze overeenkomst werd getroffen met volledig medeweten van de Noordamerikaanse militaire leiders. Byrnes zeide echter zelf niet geweten te hebben van de overeenkomst dan pas enkele dagen nadat Japan zich had overgegeven (Washington, (AP) 29.1).

EEN ONTKENNING.

Byrnes heeft formeel ontkend, dat de Verenigde Staten wapenen aan Spanje hebben geleverd, welke door het leger in Europa werden afgedankt. Hij zeide tot de verslaggevers een onderzoek te hebben ingesteld naar het bericht volgens hetwelk onlangs twee grote Noordamerikaanse schepen uit Italië naar Barcelona voeren volgeladen met Noordamerikaanse kanonnen en andere wapenen. Vervolgens zeide hij: 1) Geen verkoop van wapenen aan de Franco-regering is gemachtigd 2) Geen vervoer van wapenen naar Spanje is gemachtigd 3) Geen Noordamerikaans schip heeft een lading wapenen naar Spanje gebracht uit Rome of ergens anders. Hieraan voegde hij toe, dat de Noordamerikaanse consul in Barcelona heeft gerapporteerd, dat het laatst Barcelona heeft aangedaan de „Richard P. Sobson" was, welke er op 5 Januari arriveerde doch geen lading loste (Washington,

UITNODIGING AAN DE VERENIGDE LANDEN.

Byrnes maakte bekend, dat President Truman het voorstel heeft goedgekeurd om de commissie ter beheersing van de atomaire energie der Verenigde Landen uit te nodigen om de proeven met atoombommen tegen oorlogsschepen bij te wonen. Het voorstel wordt evenwel nog besproken door de militaire leiders. Indien het voorstel uiteindelijk wordt goedgekeurd zullen dus vertegenwoordigers van Rusland, Groot Britannië, Frankrijk, China, Oostenrijk, Polen, Joegoslavië, Brazilië, Nederland, Egypte en Canada het experiment bijwonen

HARRY HOPKINS OVERLEDEN.

Harry H. Hopkins, vroeger speciaal assistent van wijlen President Roosevelt, is om 11.55 uur E.S.T. overleden in het Memorial Hospital. Hopkins werd in November van het vorig jaar in het hospitaal opgenomen. Hij sukkelde al jaren en nam ontslag uit zijn post in het Witte Huis op 3 Juli van het vorig jaar. Daarbij verklaarde hij, dat hij rust moest nemen. Een woordvoerder van het hospitaal zeide, dat de aard van Hopkins' ziekte niet was vastgesteld (New York, (AP)

ONRUST IN CHILI.

Latijns Amerikaanse diplomaten in Washington deelden mede, dat volgens ontvangen berichten Maandag een algemene staking in Chili werd uitgeroepen door den arbeidersleider Bernardo Ibanez. Deze staking zou Maandagavond in geheel Chili zijn begonnen. Volgens de diplomaten, die hun namen niet wilden laten noemen zou de staking zijn uitgeroepen na de opstootjes welke Maandag eerder op de dag plaats vonden in Santiago (Washington, (AP)

PRINSELIJK PAAR GAAT OP REIS.

Prinses Juliana en Prins Bernhard zullen in Februari een officieel bezoek brengen aan Noorwegen, Zweden en Denemarken. Het concertgebouworkest zal het Koninklijk paar vergezellen.

het nieuws van vandaag

Een der vraagstukken waarover de afgevaardigden der Grote Vijf het nog niet eens konden worden is van de baan. Men heeft Trygve Lie aangewezen als Secretaris-Generaal van de wereldorganisatie en hoewel de uiteindelijke bekrachtiging daarvan nog niet heeft plaatsgevonden kan men zeggen dat deze niet lang op zich zal laten wachten.

Trygve Lie is Minister van Buitenlandse Zaken van Noorwegen. Zijn persoonlijke bekwaamheden kennen wij niet zodat wij niet kunnen zeggen of dit een goede keuze is geweest. In ieder geval heeft Rusland echter zijn zin gekregen omdat het van het begin af achter Lie stond.

Naar men zegt heeft Truman persoonlijk ook zijn goedkeuring te kennen gegeven over den Noor.

De Veiligheidsraad heeft na deze oplossing nog genoeg te doen. Iran schijnt zijn aanklacht tegen Rusland voorlopig niet in te trekken. De nieuwe Premier heeft juist een telegram aan Attlee gezonden om de Britse steun te vragen in het dispuut. Nu beginnen de Russen terug te krabbelen, althans daar lijkt het op. Zij hebben toegestaan dat de spoorlijnen welke door de Noordelijke Iranese provincies lopen weer onder toezicht van de regering van Teheran komen. In oorlogstijd hadden de Russen het toezicht op deze spoorlijnen, gelijk de Noordamerikanen het toezicht hadden op de spoorlijnen in het Zuiden des lands. De Noordamerikaanse overdracht geschiedde reeds maanden geleden.

President Felix Gouin van Frankrijk heeft gisteren in zijn eerste redevoering als staatshoofd voor de wetgevende vergadering zijn programma uitgestippeld. Hij voorspelde daarbij strenge maatregelen teneinde het hoofd te bieden aan de slechte economische en financiële toestand waarin het land verkeert. Ook stippelde Gouin zijn buitenlandse politiek uit.

Uit Washington komt het nieuws, dat Harry Hopkins, de gewezen raadgever van wijlen President Roosevelt, is overleden. Hopkins was een diplomaat die veel heeft bijgedragen tot de nederlaag van de As.

Haiti 's „Glorious Revolution.

Alleen evenementen.

Na de heenzending van Elie Lescot als president van Haïti, is het nog niet rustig geworden. Na de gebeurtenissen die tot zijn heengaan leidden, werd het kalmer. Maar het land, de hoofdstad zelve, konden zich niet hervinden. Temidden van de talloze, verwarde meningen en tegenstrijdige opvattingen en „Streeberei" van politici, was er één ding, dat voor allen vast stond: rust, orde.

Ook hierin verloochent Haïti zijn culturele plaats op het Westelijk halfrond niet. Men spreekt in Port-au-Prince nergens van „revolutie", maar duidt de omwenteling en wat daarmede gepaard ging aan als „évènements", een enkele maal als „révolution blanche". Dit is juist, want, ware het niet dat van bepaalde zijde het repaille opgezweept was — vaak tegen betaling — dan zou de schoonmaak in Port-au-Prince nog rustiger verlopen zijn. Zeker, er zijn doden gevallen. Er zijn huizen geplunderd, maar ~~van een ontwrichting der maat-~~ kan zich zonder vrees op straat begeven.

Enige tijd na de „evenementen" welker détails reeds bekend zijn, ontdekte men een enorme financiële corruptie. De gehele zwarte markt werd van het Paleis uit geleid en zijn wij wel ingelicht, dan valt de schuld hiervoor in de eerste plaats toe aan Contran Rosier, een soort multifunctionaris. Vanzelfsprekend was de President uiteindelijk evenwel de verantwoordelijke man. Rosiers huis werd verwoest. Het was een van de ongeveer zes huizen, die eraan gingen. Er is dus geen sprake van plundering of zo. Welbewust deed men wat men wilde. Toen de menigte Rosiers vermeende huis buiten Port-au-Prince naderde en begon met de afbraak, trad een heer naar buiten, die zeide, dat men zich vergiste. „Ginds is Rosiers huis". Met verontschuldigingen trok men af. Rosiers huis werd tot de grond toe afgebroken.

Zo kan men hier en daar ingegooide ruiten zien in de huizen van mensen die sterk op de hand van Lescot waren en die, omdat zij de handel in handen hebben, hem begunstigden. Geen autoband was te krijgen, maar bij onderzoek in de huizen der voormalige machthebbers vond men er hier een paar honderd, daar een tachtig.

Op zichzelf kan men dus alleen maar zijn bewondering uitspreken, dat Haïti's bevolking zich op zulk een sierlijke wijze van een dictatoriaal bewind heeft ontdaan.

Lescot is zijn bewind, naar algemene mening, uitstekend begonnen. Hij was ruim van gedachten en daden. Hij wist uitstekend leiding te geven. Hij bracht Haïti in internationaal ~~milieu, door zijn buitenlandse~~ çao bezocht. Na enkele jaren kwam de kentering. Er kwamen decreten. Dictatoriale neigingen, die gepaard gingen met vergeving van baantjes aan familie en vrienden. Toen hij zijn zoon Gérard tot minister van buitenlandse zaken aanstelde, waarschuwde de pers. Men luisterde niet.

Zo ging het verder. Tot tenslotte een onbekend blaadje, dat pas driemaal verschenen was, verboden werd. Een onbeteekenend feit, maar de druppel, die de emmer deed overlopen.

De jeugd ontwaakte en wilde wat nieuws. De studenten van de juridische en medische faculteiten, ongeveer een duizend man, ontvlamden. De intellectuele jeugd vertegenwoordigt in Port-au-Prince een sterke macht, die links georiënteerd is. Het zijn ook deze jongelui die, toen de zaak in de loop van deze maand enkele malen misliep en opgezweepte lieden krakeel maakten op de markt en elders, tot rust maanden als de enige methode om uit de impasse te geraken.

De bladjes, waarin candidaten voor een nieuwe senaat en Kamer van Afgevaardigden hun verdiensten uitmeten, verschijnen bij tientallen. Sedert de evenementen zijn er al meer dan veertig nieuwe bladen verschenen. Alle even onbeholpen geredigeerd.

De candidaten voor het presidentschap werken, vaak met geld, om er te komen. Intussen gaat de Militaire Junta voort en blijven de jongelui op hun qui vive. Over het algemeen krijgt men de indruk, dat het publiek achter de Militaire Junta staat — een militaire junta overigens, die alle vrijheid laat. Alle politieke gevangenen werden vrij gelaten. De jongelui helpen voor politiediensten. Laat gisteravond kwam uw schrijver bij een hoek aanrijden, waar hij door een stel knapen met knuppels werd opgewacht. Toevallig was het een diplomatieke auto, zodat er niets gebeurde. Bij een wandeling elders bleek men met hoffelijke complimenten den vreemdeling te bejegenen.

De rust in Haïti is wel verstoord, maar er is een goed ding: dat de jeugd, beu van politiek geknoeid, zich roert.

ANTON RINTELEN OVERLEDEN.

De radio van Salzburg meldde, dat Dr. Anton Rintelen, de vroegere Kanselier van Oostenrijk die tot levenslange gevangenisstraf werd veroordeeld wegens deelneming aan de nazie-putsch van 1934, nabij Graz is overleden. (Londen, (AP) 30.1).

VERDACHTEN AANGEHOUDEN.

Twee jongemannen zijn door de politie aangehouden om te worden ondervraagd in verband met de ontvoering van en de moord op de zesjarige Suzanne Degnan op 7 Januari. Het zijn Theodore Costello, 22 jaar, en Vincent Costello, 18 jaar. De politie zeide, dat zij de woning van de familie Degnan opbelden op 7 Januari nadat Suzanne ontvoerd was.

Costello werd onderworpen aan een proef met een leugenverklikker, doch de resultaten daarvan zijn twijfelachtig. Later zal men Campbell aan een proef onderwerpen. (Chicago, (AP) 29.1).

GETUIGE KOOS VORRINK.

Volgens het Vrije Volk zal Koos Vorrink, voorzitter van de SDAP, een van de voornaamste getuigen zijn in het proces tegen Seys Inquart dat te Neurenberg zal plaats hebben. (Aneta)

Een Gesprek met Cadinaal - Aartsbisschop Innitzer.

„Tot op de huidige dag heb ik geen spijt van mijn houding, want ik weet, dat ik toen groot onheil heb kunnen voorkomen."

Wij zitten tegenover cardinaal Innitzer in de kille, donkere audiëntiezaal van zijn gehavend paleis aan de Stephans Platz te Weenen. Strijdvaardig had de gebogen gestalte van den bijna tachtigjarigen kerkvorst zich opgericht bij onze vraag, op den man af, wat hem bewogen had direct na den „Anschluss" zijn opwachting bij Hitler te maken, — onomwonden kwam zijn antwoord, aldus het „Algemeen Handelsblad".

„Het was mijn plicht een groot gevaar te voorkomen. Daarom alleen ging ik naar het hotel Imperiale, waar Hitler in Maart 1938 zijn intrek had genomen. Wat hebben mijn Weeners me toen uitgejouwd! Wat hebben ze me spitsroeden laten lopen! Maar ik weet, dat Rosenberg bij die gelegenheid heeft geraasd: Onze kans is verkeken, want Innitzer is bij den Führer. Ik weet, dat de Gestapo een Bartholomeusnacht had voorbereid, die niet is doorgegaan als gevolg van mijn moeilijke gang." Op trieste toon vertelt hij dan van de bittere teleurstellingen, die toen volgden.

„Ik vertrouwde op het woord van die mensen. Het kwam toen immers bij niemand op te veronderstellen, dat zij een verdrag niet zouden eerbiedigen. En er waren zulke goede katholieken onder hen. Neemt u bijv. Dr. Seyss Inquart: hoe goed herinner ik mij dat hij in een kring van louter geestelijken een voortreffelijke verhandeling hield over het Evangelie van Johannes — volkomen theologisch!

Ge weet nu wie Seyss-Inquart is. Och, wat hebben wij met dat goede Nederland meegeleefd. Ge weet nu ook wie de anderen zijn. Ik schreef een brief aan den vertegenwoordiger van den Führer. Zij drongen er bij mij op aan dat ik dien met den Duitse groet zou ondertekenen, omdat het anders zo'n slechte indruk zou maken — een „questie van beleefdheid" was het, meer niet — maar welk een misbruik hebben zij daarvan gemaakt.

Toen zij geen enkele overeenkomst ... alle wijzen begonnen te schaden, heb ik onverbiddelijk elk contact met hen verbroken. Sedertdien was ik in hun ogen een gevaarlijk man. Zij hebben mij beledigd en bedreigd. Op mijn reizen werd ik door hun Gestapo getreiterd en als een misdadiger behandeld. Waar ik kwam, werden schunnige platen aangeplakt en eenmaal hebben mijn kapelanen mij moeten verdedigen toen zo'n bende mij te lijf wilde."

Hij vertelt hoe de Hitler Jugend zijn paleis heeft overvallen en — toen de booswichten hem niet thuis troffen — zijn secretaris, signore Weinbacher uit het venster smeten, zodat hij zijn benen brak en nog als een kreupele rondloopt. Hoe zij alles in het paleis kort en klein sloegen.

„Wij hebben hen wel goed leren kennen, die nazies — maar nogmaals, mijn houding in 1938 betreur ik niet, wat er ook over gezegd en geschreven is."

Wij vragen naar de tegenwoordige moeilijkheden en als iedere Oostenrijker spreekt hij over de Russen, die hij niet kan begrijpen en wier gedragingen hem met grote zorg vervullen. In de eerste dagen der plunderingen in Weenen — S.S., Russen en gepeupel hebben toen vreselijk huisgehouden — is ook zijn paleis niet gespaard gebleven. Russische soldaten stalen zijn civiele garderobe — „deze broek heb ik mij cadeau laten geven" — en zelfs zijn kerkelijke gewaden. Met zijn personeel heeft hij gevochten tegen de branden in zijn geliefde Stephans kathedraal en later in zijn eigen paleis. Een granaat was vlak naast hem ingeslagen — maar het was een blindganger.

Telkens komen zorgwekkende berichten binnen. In Burgenland is een priester vermoord, omdat hij niet aan de eis van Russische soldaten kon voldoen. Zestig liter wijn wilden ze: de geestelijke had er slechts vijftien. Boerderijen van het bisdom zijn leeggehaald. Hij heeft bij maarschalk Koniew een protest ingediend tegen het beslag leggen op een seminarium. En bovenal is daar de steeds hoger klimmende golf van ellende en honger, die zich straks in vol geweld over het land zal uitstorten.

Wij spreken nog over de invloed van het nationaal-socialisme op het Oostenrijkse volk. De cardinaal beseft dat vooral onder de jeugd veel en ernstig kwaad is aangericht en noemt voorbeelden van jonge mensen die openlijk durven zeggen: „Dit keer is het niet gelukt, maar er komt een tweede keer."

„Wij zullen het kwaad overwinnen, maar mogen het vooral niet onderschatten", zegt hij. Bij het afscheid heeft hij een boodschap voor Nederland:

... heeft na de vorige oorlog zoveel voor Oostenrijk gedaan. God helpe het naar een gelukkige toekomst."

TAMBORINI IN BUENOS AIRES TERUG.

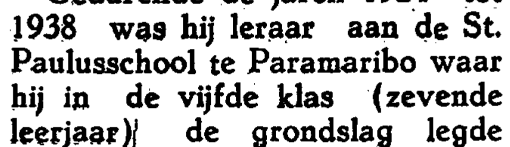
De bereden politie met ontblote sabel en ploegen met traangasbommen traden in actie om de grote menigte van Tamborini's aanhangers uiteen te jagen toen de candidaat voor het Presidentschap van Argentinië op het Retiro-station van Buenos Aires terugkeerde van zijn campagnetocht door het land waarbij hij verschillende andere grote steden bezocht.

Na den candidaat van de Democratische Unie met gejuich ver welkomd te hebben begon de menigte op te trekken naar het Plaza San Martin nabij het Departement van Buitenlandse Zaken. De politie voorkwam evenwel de poging om een betoging te houden. Tamborini's aanhangers weerden zich tegen de charges van de bereden politie door met stenen te gooien.

Later werden revolverschoten gehoord en een 27-jarige man, die de kentekenen van de communistische partij droeg werd gearresteerd wegens het dragen van vuurwapenen.

De speciale trein van Tamborini, bestaande uit twaalf wagons, vertoonde duidelijke sporen van gewelddaden die tijdens de tocht door de aanhangers van Peron waren gepleegd. Enkele ramen en wagons waren doorboord door kogels.

Tamborini deelde aan de Associated Press mede, dat zijn eerste tocht door het binnenland hem ervan had overtuigd, dat het volk in geheel Argentinië opstaat en een democratische regering eist. „In zeven provinciale hoofdsteden en in de stad Rosario vonden wij, dat niettegenstaande de vele pogingen om de mensen te intimideren het volk verlangend roept naar het herstel van de grondwet". De ontvangst beschrijvend welke hem te Rosario ten deel viel zeide Tamborini, dat deze „onvergelijkelijk magnifiek" was. Toen hem gevraagd werd of de regering haar beloften nakomt om zich onzijdig te houden zeide hij enkele tekenen van onzijdigheid gevonden te hebben in de provincies Santa Fé en Cordoba, doch dat in andere provincies de politie niets deed om wanordelijkheden en aanvallen op de candidaten te voorkomen en de baldadigen in feite hielp door haar passieve houding (Buenos Aires, (AP) 29.1).

MORGEN PRINSES BEATRIX VRIJ.

Ter gelegenheid van de verjaardag van Prinses Beatrix zullen morgenmiddag de Gouvernementskantoren gesloten zijn. Van openbare gebouwen zal de vlag waaien.

GESLAAGD.

Bij de familie J. M. P. Kroon is bericht ontvangen, dat zoon Tarcisio geslaagd is aan de Universiteit van Utrecht voor het propadeutisch examen in de medicijnen. Onze gelukwensen.

VERENIGINGSNIEUWS

Katholieke Sport Centrale: Zaterdag a.s. voetbal tussen Sithoc II en D.B.O. II. Zondagmiddag 16. — Boys — Republiek.

ZANG VOOR DE CUROM.

Hedenmiddag zullen de kinderen van de Sint Aloysiuskring voor de Curom zingen.

FRATER GERARDUS MAJELLA †.

In de ouderdom van 54 jaar is op 17 December 1945 de bekende Frater Gerardus Majella in België overleden, aldus vernemen wij uit „De Surinamer".

Gedurende de jaren 1924 tot 1938 was hij leraar aan de St. Paulusschool te Paramaribo waar hij in de vijfde klas (zevende leerjaar) de grondslag legde voor het mulo-onderwijs. Vooral op het gebied van de rekenkunde was Frater Gerardus een geniaal onderwijzer.

Hij verliet Suriname op doktersadvies. Na een jaar verblijf in Nederland scheen hij geheel hersteld en werd hij benoemd tot Directeur van een grote inrichting voor „Kinderbescherming." Daarna werd hij leraar aan de kweekschool voor Frater-Onderwijzers in België.

Hij werd opnieuw ziek en verloor het gezicht bijna geheel. In de laatste brief die hij dicteerde (hij kon niet meer schrijven) vroeg hij de hartelijke groeten te doen aan alle Fraters in Suriname, alsook aan vrienden en bekenden en vooral aan de oud-leerlingen.

Op 20 December werd zijn stoffelijk overschot ter ruste gelegd op het kerkhof Zonhoven in België. Mogen zijn vele oudleerlingen, waarvan een niet onbelangrijk aantal op Curaçao en Aruba, hem in hun gebed gedenken.

PATER ALHBRINCK KNAPT OP.

Wij zijn blijde te vernemen dat het onverwoestbare gestel van Pater Alhbrinck hem over de crisis in zijn ziekte geholpen heeft. Maar wij uit „De Surinamer" lezen hebben de dokter en de verpleegsters moeite om Pater Alhbrinck te beletten direct naar zijn missie aan de Copieweg terug te keren.

NIEUWS VAN OVERAL

IRAN ZOEKT BRITSE STEUN.

Een klaarblijkelijke poging van Iran om Britse steun te erlangen in zijn dispuut met Rusland werd bestudeerd door de afgevaardigden der Verenigde Landen, terwijl de Veiligheidsraad zich gereedmaakte om er verder te debateren om 15 uur G.M.T.

Gisteravond bevestigde de Iranese Premier Ahmed Qavam Es Sultaneh in een telegram aan Attlee Irans vriendschap voor Groot Britannië. Voorts zeide hij, dat de Britten zeker het Iranese volk zouden helpen om van zijn rechtvaardige en wettige aspiraties te bereiken.

Het telegram weidde niet verder uit over deze aspiraties, doch de diplomaten waren van mening dat zij Irans verlangen naar souvereiniteit in de provincie Azerbeidsjan betroffen. (Londen.

BRITTEN ZOUDEN DUITS LEGER OP DE BEEN HOUDEN.

Maarschalk Zjoekof heeft in een memorandum veldmaarschalk Montgomery er van beschuldigd, dat hij in de Britse zone een bewapend Duits leger, met luchtwapen en marinestrijdkrachten in opleiding heeft. Montgomery heeft als Britse vertegenwoordiger in de Geallieerde Controleraad den Russischen vertegenwoordiger in deze raad van antwoord gediend.

Maarschalk Zjoekof verklaarde van de Duitse weermacht in de Britse zone een commandostaf bezit, onderverdeeld in zes secties, waarvan een operatieve sectie.

Het Stockhoven en het Witthof corps telden daarin elk honderdduizend man. Bijna een millioen soldaten en officieren in Sleeswijk-Holstein werden volgens den Sovjet maarschalk niet behandeld als gevangenen, maar worden militair opgeleid". Het memorandum noemde vijf hoofdkwartieren van legercorpsen en 25 commandoposten in met name genoemde steden.

Deze Duitse strijdkrachten zouden zijn uitgerust met tanks, jacht- en bombardementsvliegtuigen. Bovendien zouden 12.000 Hongaarse soldaten in de Britse zone worden gehouden.

In zijn antwoord ontkent veldmaarschalk Montgomery de Sovjet-beschuldigingen categorisch. „Dit is de eerste maal, dat een zone-commandant openlijk de administratie van een ander beschuldigd", aldus luidt zijn antwoord. Hiermede is een precedent geschapen. In Sleeswijk-Holstein bevinden zich 148.000 man van de voormalige weermacht. Het Stockhausencorps telt 99.000 ongewapende manschappen. Er is geen legergroepstaf, noch bezit de zogenaamde „Legergroep Noord" een operatieve sectie, of vliegerformaties. De Britse opperbevelhebber wilde niets liever dan de Hongaarse troepen — welgeteld 27.000 man — kwijtraken, maar de Sovjet-autoriteiten hadden alle doortochtfaciliteiten naar Hongarije geweigerd.

Indien dergelijke informaties, aldus nog steeds Montgomery, werden verstrekt door de vijftig Russische verbindingsofficieren in de Britse zone, dan hebben zij grof misbruik gemaakt van de faciliteiten hun op totaal andere gronden verleend. Hun rapporten over andere quaesties zijn zeer tendentieus geweest. De Russische zone stond niet, de Engelse wèl, open voor persvertegenwoordigers. Ook verbindingsofficieren werden in het Russische gebied niet toegelaten. Een inspectie-commissie kan Montgomery slechts aanvaarden, indien zulk een commissie in alle vier de zones gelijke onderzoeksrechten krijgt (D.T.).

ONS KONINKRIJK

VAN MOOK BELOOFT POEDIGE VERKLARING.

n een radiorede, die Donder- gavond werd gehouden, be- fde Dr. Hubertus . van Mook, weldra een verklaring zal elegd worden het Nederlandse ogramma omvattend ter ver- zenlijking van een vrijwillige menwerking tussen het Neder- dse en het Indonesische volk. derland verwerpt volkomen koloniale atmosfeer en is be- d een volkomen deelgenoot- hap aan te gaan teneinde een ropees-Aziatische gemeen- hap mogelijk te maken.

Hij vroeg in deze radiorede, t een einde zou worden gesteld n de terreur en het bloedver- eten, die Indonesië steeds ver- r de helling afvoeren; indien er geen einde aan gesteld ordt, zou het op den duur on- ogelijk kunnen blijken weer op staan.

Op een persconferentie had r. Van Mook reeds verklaard, t hij nog geen contact had ge- aakt met de Indonesische lei- ers en dat hij de aankomst van lark Kerr afwacht. Ook daar eide hij, dat binnenkort de te olgen gedragslijn zou worden epubliceerd en wel zodra de esprekingen kunnen worden ervat.

Over zijn bezoek aan Neder- and zeide Dr. Van Mook dat r een hevige reactie is in vele ringen om het lijden dat de ge- nterneerden hebben doorstaan, naar dat men zich in Nederland olkomen rekenschap geeft van et feit dat de betrekkingen tus- en Nederland en Indonesië ge- wijzigd zijn en dat dit in de lijn van de geschiedkundige ontwik- eling ligt. Ook in wat gewoon- ijk de reactionaire kringen wor- den genoemd is dit doorgedron- gen. Bij mijn aankomst — zeide Dr. Van Mook — vond ik scher- pe critiek zowel tegen de regering als tegen mij gericht, voor zover het wet en orde betrof, maar niet tegen mijn politiek. Men begrijpt in Nederland zeer goed dat er snel een oplossing dient te wor- den gevonden en dat het tot zelfbestuur moet komen. Er is een volkomen overeenstemming tussen het standpunt dat ik in- nam toen ik naar Nederland kwam en het standpunt dat de Nederlandse Regering inneemt. Hij verklaarde tenslotte, dat hij onder de indruk was van de ver- betering in de algemene toestand in Batavia en de grotere veilig- heid voor de bevolking. (Aneta)

GEEN ECHTE VOLKSVERTEGEN-WOORDIGING.

De hoofdredacteur van „Het Parool", Mr. van Heuven Goed- hart, verklaarde Zaterdag dat de Staten Generaal geen echte volksvertegenwoordiging is, van- daar de tragische spanning die gerezen is tussen de regering die een vooruitstrevend pro- gramma wil brengen aan het volk terwijl het parlement in hoofdzaak conservatief gebleven is.

Hij zeide dat de regering en het parlement niet bij elkaar passen en dat het Nederlandse volk zich ervan bewust is dat het huidige parlement het niet vertegenwoordigt.

Een dreiging van terugkeer tot vóór 1940 hangt boven ons en niemand weet hoe deze dreiging een halt toe te roepen. Er is helaas veel meer vooruitstrevendheid buiten dan binnen het parlement. Daarbij wordt onvoldoende steun gevonden in de hoogste officiële kringen en in het parlement dat geen echte volksvertegenwoordiging is. Hier ligt het zwakke punt waarheen Schermerhorn koers moet zetten wil hij vernieuwing.

Mr. Goedhart wierp een deel van de schuld op het Londense cabinet Gerbrandy, waarvan hij zelf gedurende enige tijd deel uitmaakte als minister van Justitie, omdat zij er niet in geslaagd waren vóór de bevrijding een schema op te zetten van een tijdelijke volksvertegenwoordiging. (Aneta)

EEN NIEUW GELUID.

Een van de voornaamste punten op het programma van de nieuwe „Nederlandse Partij van de Arbeid" is de erkenning van het recht op zelfsbestuur van Indonesië. Zoals men weet zal Professor Schermerhorn zich misschien candidaat stellen van deze partij.

Het programma zegt in punt 3 dat de beste liquidatie van het koloniaal stelsel de snelle totstandbrenging van vrijwillige samenwerking op basis van gelijkheid, binnen de omlijsting van het Nederlands Koninkrijk is.

In andere punten eist het programma: Nationalisatie van de mijnen, de Nederlandse Bank, de Openbare Diensten en zekere gemonipoliseerde industrieën. Ook vraagt de partij staatstoezicht op het credietwezen, democratisering van de industrie, bescherming van den verbruiker, beraamde landbouw-economie, sociale verzekering voor de gehele bevolking, gelijkheid van mannen en vrouwen, een breder programma voor lichamelijke ontwikkeling, betere lonen voor onderwijzers, vrijheid van woord. Op internationaal gebied stelt de partij voor: versterking van de Verenigde Landen Organisatie op basis van het internationaal recht, verbanning van de oorlog als instrument van de nationale politiek, democratisering van de diplomatieke dienst en het militair apparaat, belast met de bescherming van de nationale veiligheid en de internationale recht vaardigheid.

De diplomatieke correspondent van Aneta merkt op dat de groep wellicht iets nieuws brengt in het parlementaire leven van Nederland. Groepen die vóór de oorlog gescheiden waren hebben nu in de gemeenschappelijke idealen een practische grondslag tot samenwerking gevonden. Religieuze groepen kunnen hun vroegere bezwaren die hen scheidden van de S.D.A.P. in dit programma overnemen. Deze groepen waren vóór de oorlog geneigd het socialisme te marxistisch te beschouwen.

De SDAP zowel als de religieuze partijen schijnen haar vóóroorlogse stokpaardjes op stal te hebben gezet en samenwerking is nu mogelijk geworden. Op grond van bovenstaand programma is het wel mogelijk, dat een sterke groep te voorschijn zal komen, die een nieuw geluid zal laten horen in de parlementaire wereld van Nederland.

GROEIENDE BELANGEN.

De Nederlandse regering zal binnenkort een directoraat voor buitenlandse landbouwbetrekkingen instellen. Dit wordt noodzakelijk geacht met het oog op de groeiende belangen van Nederland in buitenlandse landbouw- en voedselvoorzieningsaangelegenheden. (Aneta)

NIEUWE BANKBILJETTEN.

Binnenkort zullen nieuwe bankbiljetten van 20 en van duizend gulden in omloop worden gebracht. De bankbiljetten zijn gedateerd 7 Mei 1945.

SPOOR WORDT OPPERBEVELHEBBER.

Generaal-Majoor Spoor wordt genoemd als opperbevelhebber van het Nederlands Indische leger. Hij zal daarbij de tijdelijke titel krijgen van luitenant-generaal en luitenant-generaal van Oyen als zodanig opvolgen. Hij zal zijn functie officieel aanvaarden op de 31ste Januari wanneer een parade van Nederlandse en geallieerde troepen zal plaats hebben ter gelegenheid van de verjaardag van Prinses Beatrixt. (Aneta)

ZONDER INMENGING.

De nieuw opgerichte Democratische Liga in Indië heeft een verklaring uitgegeven waarin er op aan wordt gedrongen dat Van Mook en Sjahrir zo spoedig mogelijk besprekingen zullen moeten voeren zonder inmenging van derden. Kennelijk wordt hierbij gedoeld op Sir Clark Kerr.

ANDREA IN LONDEN.

De heer W. C. Buecker Andrea is Maandag te Londen gearriveerd als adviseur van de Nederlandse delegatie inzake de vluchtelingen quaestie.

De heer Andrea was vroeger hoofd van de afdeling justitie aan het ministerie van Buitenlandse Zaken. (Aneta)

HEEMVARENDEN.

Op 10 Februari wordt te Amsterdam de „Johan van Oldebarneveldt" verwacht welke 2000 repatriërenden uit Nederlands Indië aan boord heeft. De „Johan de Witt wordt op 22 Februari verwacht.

INTERNE VERANDERINGEN.

In de Rapwi zullen enkele interne veranderingen plaats hebben. De voornaamste verandering is de instelling van een centrale evacuatie-dienst, die het werk zal overnemen van de verschillende niet gecentraliseerde lichamen. (Aneta)

BOTSING BIJ BANDOENG.

In de omgeving van Bandoeng had een treffen plaats tussen Gurkha's, die door tanks en artillerie werden gesteund en Indonesiërs. De Gurkha's hadden drie slachtoffers te betreuren; er werden tien Indonesiërs gedood. De patrouille stiet op een groep van 50 goed gewapende leden der Pemoeda in de omgeving van Tjioemnoleeit. Tanks en artillerie openden het vuur op de Indonesiërs, die zich terugtrokken in hun versterkingen ten Oosten van het Isola-hotel. Een groep vluchtte in de richting van Lembang; verschillende Indonesiërs zijn gevangen genomen, waaronder een, die beweert betrokken te zijn bij de ontvoering van twee Chinezen, die inkopen deden voor de Rapwi.

DE MENING VAN DEN KIEZER.

35% wil iets nieuws.

De afdeling Opinie-onderzoek van de Nederlandse Stichting voor Statistiek heeft in November j.l. een onderzoek gehouden, waarbij het er om ging vast te stellen aan welke bestaande, dan wel nieuwe partij of partijgroepering, men voornemens is zijn stem te geven. Zij schrijft:

Van de kiezers (25 jaar en ouder) blijkt 20 % zich nog geen mening gevormd te hebben omtrent hun toekomstige keuze. Bij hen die in April 1946 voor het eerst ter stembus zullen opgaan bedraagt het aantal der onzekeren 26%; bij hen die reeds voor de oorlog stemden bijna 19%.

De besluiteloosheid onder het kiezerscorps loopt voor verschillende partijen uiteen: Het hoogst is het cijfer bij de Vrijz. Dem. Bond (30%) en de Liberale Staatspartij (28%); het laagste cijfer vertoonde de Anti-Revolutionnaire Partij met 12 %. De besluiteloosheid is over het algemeen groter bij de vrouwen dan bij de mannen.

Wanneer in November j.l. verkiezingen plaats gevonden hadden onder deelneming van hen, die reeds wisten wat ze wilden, dan zouden de oude partijen 65% der stemmen tot zich trekken en 35 % op een nieuwe partij of groepering worden uitgebracht. Beide percentages kunnen als volgt worden ontleend; ter vergelijking zijn tevens de cijfers van 1939 opgenomen.

Stemmenverdeling over de partijen van vóór de oorlog in April 1939 en November 1945, voorzover de mening bepaald zijn.

	April '39	Nov. '45
	%	%
R.K. Staatspartij	30	23
S.D.A.P.	21	18
A.R. Partij	13	9
Comm.	3	5
C.H. Unie	10	5
V.D. Bond	7	2
Lib. Staatspartij	6	2
Overige oude partijen	10	1
Samen	100	65

Behalve de Communisten boeken alle oude partijen verlies. De kleine, niet met name genoemde partijtjes verdwijnen geheel van het toneel.

De Vrijzinnig-Democraten, de Liberale Staatspartij en ook de Christelijk Historische Unie gaan zeer belangrijk achteruit. De achteruitgang is relatief het geringst bij de S.D.A.P.

Waar gaan de verloren stemmen naar toe?

Hieronder volgt het politieke verlanglijstje van hen, die iets nieuws willen.

Stemmenverdeling over de partijen, welke de kiezers zich denken:

	%
Nederlandse Volksbeweging	9
Christelijk Nationale Volkspartij	8
Alg. Socialistische Partij.	5
Nieuwe Roomsch Kath. Partij	4
Democratische Middenpartij	3
Christelijk Democratische Partij	2
Eenheidspartij	1
Volksfrontpartij	1
Overige nieuwe part. en groep.	2
	35

Ter toelichting zij opgemerkt, dat de Nederlandse Volksbeweging in de gedachte der nieuwlichters de grootste rol speelt. Ter geruststelling van de leiders van dit politieke novum zij hierbij opgemerkt, dat onze ondervraagden de N.V.B. niet tot partij willen maken, hetgeen de leiding, blijkens herhaalde verklaring, niet wenst, maar een partij verlangen, in de geest der N.V.B." Dit waren 9% van de kiezers, die reeds hun keus konden bepalen.

Bijna even sterk vertegenwoordigd, n.l. met 8%, zijn zij, die een Christelijk-Nationale Volkspartij-combinatie van A.R. en C.H. begeren. Indien de voorgestelde fusie doorgang zou vinden (hetgeen is mislukt — Red. Hbld.), zouden de cijfers van deze beide partijen althans ten deele (bij de C.H.U. is de begeerte aanzienlijk geringer dan bij de A.R.) aan deze nieuwe groepering ten goede komen.

Een nieuwe socialistische partij stond 5% van de kiezers voor ogen.

Velen verklaarden hierbij aan de Engelse Labourpartij te denken.

Bijna 4% wilde een nieuwe Roomsch-Katholieke groepering met een sterk socialen inslag en groter invloed van het arbeiderselement o.a. tot uitdrukking komend door samenwerking met de S.D.A.P. en andere linkse partijen.

Dit is geen verkiezingsvoorspelling; het is niet meer dan een indruk van wat er in November 1945 leefde en werkte in de geesten der kiezers.

Uiteraard kunnen de stemmen van degenen die zich nu nog geen oordeel gevormd hebben, alsmede de oprichting of niet-oprichting van nieuwe partijen nog belangrijke verschuivingen veroorzaken. (Alg. Hbld.).

IN GEEN ENKEL OPZICHT.

De heer Van Poll heeft in de „Daily Telegraph" geschreven dat de interpretatie van zijn motie, zoals die door dit blad is gegeven gevaar oplevert voor het land. Hij ontkende dat de met het onderzoek belaste commissie de gedragslijn van Dr. van Mook moet onderzoeken. Daarom is de vorming van deze commissie in geen enkel opzicht een aanleiding van Van Mook om af te treden. (Aneta)

STOPFORD TE SINGAPORE VERWACHT.

Generaal Stopford wordt Woensdag per vlegtuig te Singapore verwacht teneinde besprekingen te voeren met Sir Clark Kerr, die ook tegen die tijd verwacht wordt. Beiden zullen de volgende dag in het gouvernementshuis een persconferentie houden. (Aneta)

NIEUWE KRUISERS.

De „Haagsche Courant" berichtte Dinsdag dat de kruisers „Eendracht" en „Zeven Provinciën" welke bij het uitbreken van de oorlog in aanbouw waren, voltooid zullen worden. De originele plannen zullen gewijzigd worden in overeenstemming met de ervaring door de marine in oorlogstijd opgedaan. (Aneta)

VENEZOLAANSE CONSUL VERTREKT.

Consul Benjamin Delgado-Leefmans van Venezuela is overgeplaatst naar Baltimore. Hij was ± acht jaren op Bonaire. Omtrent zijn opvolger is nog niets bekend.

Een „Katholieke" Culturele Federatie ?

Universiteit en volk.

Steeds beter gaat de Drakenburgh bij Baarn beantwoorden aan het doel dat den stichter van dit gemeenschapsoord (naast vele andere) jarenlang voor ogen heeft gestaan: nationaal centrum te zijn voor de cultuur, voor die der Katholieken op de allereerste plaats. Op cultureel terrein is thans in Nederland wel een en ander te doen, dat gemakkelijk aanleiding tot verwarring zou kunnen geven. Allerlei bureaux en kringen en kernen houden zich met dit werk bezig en niets is daarom zo belangrijk als het bezit van een luisterpost en een centrum waarvandaan de stuwing van bezield idealisme gaat, door heel dit ingewikkeld organisme. En het is goed dat de mannen van de Drakenburgh de eersten zijn om de juistheid te erkennen van wat Ariëns in de pastorie van Maarssen boven de deur had geschreven: „Centralisatie is de dood".

Zij weten dat voor een betere organisatie van het brengen van de cultuuruitingen tot het volk, voor het bepalen van een brede cultuur-politiek, die de elementen van de katholieke beschaving wezenlijk tot de rijkdom van de nationale cultuur doet bijdragen, een ruim arbeidsveld op ontginning wacht. Maar zij kennen de beperkingen van iedere centrale organisatie: iedere gedachte aan culturele „ambtenarij" is hun vreemd en men vindt bij hen de grootste belangstelling en de grootste steun voor alles wat uit de regionale gemeenschappen opbloeit, aldus „De Gelderlander".

Ook gedurende het afgelopen weekeinde is daarover weer openhartig en ernstig gesproken tussen vertegenwoordigers van Brabant en van Holland, van Gelderland en Limburg, en van andere gewesten. Het gold ditmaal de Katholieke Culturele federatie, die alle verenigingen behoort te omvatten, die zich bezighouden met het organiseren van lezingen, toneelvoorstellingen, muziek, film enz., in de vorm van verenigingen van „Geloof en Wetenschap". Katholieke kringen, werkgemeenschappen of hoe men ze noemen mag. Vele van deze verenigingen, kunstkringen e.d. blijken nog te weinig doordrongen van de noodzakelijkheid regionaal en landelijk samen te werken. Het gaat daarbij niet meer alleen om de service van een vlotte sprekersbemiddeling. Hen bedreigt het gevaar, dat zij verstarren in de benepenheid van „patronaats"-cultuur, indien zij zich niet openstellen voor de krachtige impuls die van een nationaal contact thans zeker uitgaat. Bovendien: zij allen dragen verantwoordelijkheid voor het geheel van de nationale culturele leven. De tijd is voorbij, dat men met een genoeglijk sociëteitje met een aardig winterprogramma kon volstaan. De wapens rusten, maar op het geestelijk front is de strijd nog niet volstreden. Integendeel. Europa zal hervallen tot barbarisme, indien alle cultuurarbeid niet wezenlijk bijdraagt tot haar grote roeping: herstel van een sacrale cultuur voor dit Avondland.

Is er Katholieke cultuur?

Cultuur vervat in zich een bovenaardse tendens en is ,zonder deze, zelfs ondenkbaar. De Katholieke religie, die dit bovenaardse zeer sterk in zich draagt, heeft derhalve zeker recht op een eigen cultuur, die, in verhouding tot de nationale cultuur, daarvan een typisch voorbeeld mag worden genoemd.

Immers: nationale cultuur kan alleen bestaan als een karakteristieke bundeling van accenten, waarvan het Katholieke er ene is. Terwijl dus enerzijds principiële cultuur gerechtvaardigd is uit nationaal oogpunt, zal anderzijds een doorbreking van het isolement, door kringen en door personen, wezenlijk bijdragen tot de nationale cultuur. Het een zowel als het ander moet gedaan worden: sterke vorming in eigen kring en ruime samenwerking met alle andere groepen. Dit zal ook van belang zijn voor het peil, dat bij Katholieken zeker niet lager mag liggen dan het algemeen cultuurpeil. Deze wisselwerking, waarbij wij vanzelfsprekend van onze rechten verzekerd moeten blijven, kan op vele manieren worden gerealiseerd. Waarom zouden bv. Katholieke cultuuruitingen niet toegankelijk worden gesteld voor andersdenkenden?

Het is een wanbegrip te denken, dat de waarheid alleen maar zou gelden voor de eigen geloofsgenoten. Wat wij te bieden hebben, kunnen wij bieden voor het algemeen. Dan is echter het beste alleen goed genoeg. En indien financiële moeilijkheden in plaatsen met een kleine Katholieke minderheid, het brengen van het beste zouden verhinderen, moet de gehele Katholieke gemeenschap zich hier verantwoordelijk weten.

De provincie wordt schandelijk tekort gedaan.

Men moet daarbij de invloed van een werkelijk algemeen optreden van de Katholieken bv. op het peil van het grote beroepstoneel niet onderschatten. Juist dit toneel mist thans alle bezieling: de gezelschappen worden lukraak samengesteld en waarlijk grote toneeldaden blijven uit, omdat men geestelijk teert op de afval van de grote stad. In de provincie moet men dat maar slikken. De grote reserve aan geestelijke volkskracht, aan moraal en Christendom, die in de provincie is gelegen en die het toneel zou kunnen losmaken van de inerte onbezielde verschijningsvorm, die het thans heeft, wordt veronachtzaamd.

Een doeltreffende organisatie in grote stijl, die bv. aan onze allerbeste toneelgezelschappen gedurende een seizoen een flink aantal „uitkopen" zou garanderen, over het gehele land, van bv. een viertal uitstekende opvoeringen (men denke aan Vondel, Calderon, Ghéon) zou een waarlijk nationale cultuurdaad zijn, die Katholieken zeer zeker kunnen stellen, indien allen samenwerken. Dat daarbij ook het amateurtoneel op de helling moet en met name ten zeerste moet worden aangedrongen op de vorming van kleine, uitstekend geleide, speelgroepjes, die werkelijk goed toneel kunnen brengen tot in de kleinste dorpen, behoeft geen betoog. Zolang we zitten opgescheept met heropvoeringen van „Samson en Moot" e.d., kan Vondels klare taal niet helder klinken voor eenieder.

Het is ondoenlijk uitvoerig stil te staan bij alle onderwerpen, die gedurende dit wekeinde in den brede werden besproken. Enkele hoofdzaken uit de inleidingen, die Bernard Verhoeven, Jan Beerends en J. Pasdeloup er hielden, vindt men hierboven en tot besluit moge de kern volgen van het belangrijke betoog dat Prof. Dr. K L. Bellon van de Nijmeegse Alma Mater hield over:

Samenwerking met de Katholieke Universiteit.

De klacht, dat de Universiteit te ver van het werkelijke leven staat, is algemeen. In het geval Nijmegen dient men zeker te bedenken dat deze Universiteit een zeer jonge is, zodat vergelijkingen met Leuven, dat bovendien alle faculteiten bezit, mank gaan. Haar taak was allereerst op wetenschappelijk gebied tot het peil te geraken dat elders reeds lang was bereikt. En tenslotte heeft de universiteit ook werkelijk allereerst een wetenschappelijke taak en is de directe opdracht der professoren niet naar buiten gericht. Nijmegen is bovendien nog steeds te weinig ook de universiteit voor de Katholieken van het Noorden. Aan het verlangen naar vervulling van allerlei maatschappelijke behoeften, die door de faculteiten eigenlijk nog niet kan geschieden, zou tegemoet gekomen kunnen worden door de oprichting van verschillende Instituten.

Het plan bestaat, de Theologisch-Maatschappelijke afdeling, die in de practijk niet die belangstelling genoot die zij ongetwijfeld verdiende, uit te bouwen tot een Hoger Instituut voor Katholieke Levensbeschouwing, waar bv. voor journalisten, sociale werkers, vrijgestelden der standsorganisaties e.d. gelegenheid zou zijn, op universitaire basis scholing te ontvangen op het gebied van philosophie, godsdienstleer, sociologie en dogmatiek, met een keuzevak als letterkunde, geschiedenis enz.

Aldus zou de Universiteit een facet gaan bieden, dat meer uitdrukkelijk naar het leven is gekeerd. Het moet overigens voor alle faculteiten wenselijk worden geacht, dat de wijsbegeerte binding en grondslag vormt voor de studie. De band tussen Universiteit en volk zou ten zeerste versterkt kunnen worden indien het plan kon worden verwezenlijkt, dat ter vergadering werd geopperd en voorziet in de organisatie van de jaarlijkse Universiteitsdag.

Deze zou een cultureel evenement kunnen worden, een rendezvous, waarvan bezieling uitgaat voor het komende jaar en waar de vruchten van de gemeenschappelijke arbeid der Universiteit op een bepaald actueel terrein, aan het Nederlandse volk worden aangeboden als basis voor een groots werkprogram in alle geledingen.

Bij dit alles is essentiële voorwaarde dat de Universiteit het enge kader zal kunnen doorbreken, dat haar vooral ook door de Hoger Onderwijswet wordt opgedrongen. Een wijziging van die wet, die in een tijdperk van liberalistisch positivistisch denken tot stand kwam, behoort daarom mede tot de desiderata. Want het gaat er tenslotte niet alleen om de dingen te weten: belangrijker is — men zich tot de dingen verhoudt. En de levenswaarden komen tot nu toe niet voldoende tot haar recht.

Einde.

Sport Rubriek.

„Officiële Mededelingen"

van

„De Curaçaose Voetbalbond,

WEDSTRIJD UITSLAGEN.

Van Zondag, 27 Januari 1946.

Competitie Reserve A-klasse:

S.U.B.T. 2 — Jong Holland 2 1—1 (1e wedstrijd)
S.U.B.T. 2 — Jong Holland 2 5—1 (2e wedstrijd)

De vereniging S.U.B.T. heeft beslag gelegd op de titel van kampioen 1945, van de Reserve A-klasse.

Nederlaag-tournooi:
Scherpenheuvel

Asiento 1 — Atlanta Comb. 5—3 (Na verlenging)

WEDSTRIJD PROGRAMMA

Nederlaag-Tournooi

Scherpenheuvel.

Zondag, 3 Februari 1946: Asiento 1 — Atlanta Comb Finale

BESTUURSMEDEDEELINGEN:

De verenigingen, scheidsrechters en Commissieleden worden in kennis gebracht dat de JAARLIJKSCHE ALGEMENE LEDEN VERGADERING gehouden zal worden op Donderdag 31 Januari 1946, des avonds om ACHT UUR in het Cultuurcentrum aan de Van Walbeeckplein.

Voor de goede orde wordt verwezen naar artikel 21, sub 5, 6a t m f van het H.R. betreffende de vertegenwoordiging ter Algemene Vergadering.

De Veteranen-Commissie verzoekt ons mede te delen, dat in verband met de voorgenomen ontmoetingen tegen een Veteranenelftal uit Venezuela, vanaf 2 Februari as. op de eerste, derde en eventueel vijfde Zaterdag van de maand op het terrein Mundo Nobo zal worden getraind. De oefeningen zullen om 4.30 uur n.m. aanvangen,

Inschrijvingen:
Jong Holland: R. Martis, P. Matrona, J. Coker, O. Mercelina en F. van Anholt, als gewone leden.

Verzoeken tot Inschrijving:
Jong Holland: B. J. Chatlein, als gewoon lid.

Afschrijvingen:
S.U.B.T.: R. Martis, C. Hatot en F. Jandroep als gewone leden.

HET BESTUUR

DE LIJST VAN DE P.A.A.

Dinsdag 29 Januari 1946.

Vertrokken:

Naar La Guayra: William A. Kerr, Felicia en Teresa Landaeta; Grace Tepper, Juan Aguilera, Albertina Schotborgh.

Naar Ciudad Trujillo: Martin Lopez.

Naar Miami: Maria Norman, Earl N. Ursem, Charles J. Mc. Cormick.

Naar Ciudad Trujillo: Leopold en Ilimpia Nadal de Caramena; Petronilia C, Royer, Mercedes de Curiel.

Naar Camaguey: Salomon Leon Darsa.

Naar Miami: Harry Gorsira, Anna en Pauline Feigenbaum.

Aangekomen:

Van La Guayra: Max, Atala, Astrid, Tana en Henry Perret; Josefina Rampally, Rafael Rojas, Juan Oropeza, Felicia Landaeta, Lola en Rudolph Schrils; Roger Jones, Charles Newton, Luisa en Carmen Larrazabal; Elsa en Dora Valvidieso; Jessy Jesurun.

Van Ciudad Trujillo: Miguel Amarante, Walter en Grace Tepper; Alec Besso, Aquilina Vargas, Maria del Carmen Hernandez, Natividad Contreras, Juan Elvira Capella, Angel R. Lavandero.

Van Miami: Cyril Laan, Wilfred en Rosemary Sheed; Harry Floyd, Paul M. Methisen, Grady R. Dollar.

BEKENDMAKING.

Het wnd. Hoofd van het Departement Sociale- en Economische Zaken maakt hierbij bekend, dat zendingen naar Nederland en andere landen uitsluitend mogen bestaan uit levensmiddelen, schoeisel, kleeding-, rook- en toiletartikelen.

Deze zendingen mogen slechts dienen voor persoonlijk gebruik van geadreseerden en hun familie.

Uitvoer van commerciele hoeveelheden is niet toegestaan.

Het wnd. Hoofd voornoemd.
Mr. H.J.M. HOOGEVEEN

3—3

Bekendmaking,

Bij de Curaçaosche Bank liggen ter inzage van belanghebbenden:

A. lijsten van uitgelote schuldbekentenissen der navolgende, Nederlandsche Staatsleeningen, t.w.

3 pcts Staatsleening 1936 uitloting	van	8 October	1940
idem	„ „	7 October	1941
idem	„ „	6 October	1942
idem	„ „	11 October	1943
idem	„ „	9 October	1944
3 pcts Staatsleening 1937	„ „	8 Mei	1940
idem	„ „	7 Mei	1941
idem	„ „	6 Mei	1942
idem	„ „	14 Mei	1943
idem	„ „	8 Mei	1944
3-3½ octs Staatsleening 1938	„ „	14 Januari	1941
idem	„ „	14 Januari	1942
idem	„ „	12 Januari	1943
idem	„ „	24 Januari	1944
idem	„ „	23 Januari	1945

B. lijsten van uitgelote schuldbewijzen der 3 pcts Nederlandsch-Indische leening 1937 A, uitgeloot op:

1 Augustus 1940, 7 Augustus 1941, 6 Augustus 1942, 19 Augustus, 1943, 2 Augustus 1944.

De Gouvernements-Secretaris,
CORVER.

BEKENDMAKING

overgenomen uit de Nederlandsche Staatscourant van Vrijdag 16 November No. 113.

RENTEBETALING OP AFLOSBAAR GESTELDE SCHULDBEKENTENISSEN TEN LASTE VAN NEDERLAND.

Ter uitvoering van het bepaalde bij artikel 3, 1ste lid, van het Koninklijk besluit van 17 October 1945 (Staatsblad No. F. 232) heeft de Minister van Financiën bepaald, dat de rentebetaling op door uitloting aflosbaar gestelde schuldbekentenissen ten laste van het Rijk, welke nog niet ter betaling zijn aangeboden, zal eindigen op den eerstvolgenden coupondatum van de desbetreffende Staatsleening, met dien verstande, dat bij tusschentijdsche aanbieding geen renteverrekening zal plaats vinden 's Gravenhage, 16 November 1945. Voor den Minister van Financiën.
De Thesaurier-Generaal, J. Ridder.

Voor afschrift,
De Gouvernements-Secretaris,
Corver

BEKENDMAKING

Overgenomen uit de Nederlandsche Staatscourant van Vrijdag 16 November 1945 No. 113.

DEPARTEMENT VAN OVERZEESCHE GEBIEDSDEELEN

Rentebetaling op aflosbaargestelde schuldbekentenissen ten laste van Nederlandsch-Indië.

Ter uitvoering van het bepaalde bij artikel 3, 1ste lid, van het Koninklijk besluit van 17 October 1945 (Staatsblad Nr. F. 232) heeft de Minister van Overzeesche Gebiedsdeelen bepaald, dat de rentebetaling op door uitloting aflosbaargestelde schuldbekentenissen ten laste van Nederlandsch-Indië, welke nog niet ter betaling zijn aangeboden, zal eindigen op den eerst volgenden coupondatum van de desbetreffende Nederlandsch-Indische leening, met dien verstande, dat bij tusschentijdsche aanbieding geen renteverrekening zal plaats vinden.
Voor den Minister van Overzeesche Gebiedsdeelen, Voor dezen:
De Secretaris-Generaal, O.E.W. Six.

voor afschrift,
De Gouvernements-Secretaris,
Corver